

Ringmærkningen på Keldsnor Fuglestation 2006

Hele syv Skovsangere blev mærket i 2006, denne er fra 20. august. Foto: Erhardt Ecklon.

2006 var 13. år i træk med ringmærkning i efterårsmånederne på Sydlangeland. I store træk blev det ”rekordernes år” på fuglestationen med hidtil højeste samlede sæsontotal og rekordtal for en lang række arter. Årstotalen blev på 4.843 ringmærkede fugle fordelt på 55 arter, hvoraf 4.761 blev mærket i forbindelse med den sædvanlige netfangst ved Keldsnor. De talrigeste arter var Gransanger (640), Tornsanger (411) og Rørsanger (408). Årets sjældneste fangst blev en Drosselrørsanger, som i lighed med Mudderklire og Bysvale var ny ringmærkningsart for stationen. Denne rapport giver et sammendrag af årets ringmærkning, herunder fangstindsats, fangsttal, genmeldinger m.v..

Jacob Sterup

Dansk Ornitologisk Forening, Fynsafdelingen, 2007

Ringmærkningsindsatsen

Dækningen af ringmærkningen i efteråret 2006 var den bedste hidtil i de år, Keldsnor Fuglestation har været aktiv på Sydlangeland. Nettene blev sat op 23. juli, og herefter blev der ringmærket stort set dagligt frem t.o.m. 29. oktober kun med få "huller" på 1-2 dage, hvor det enten ikke kunne lade sig gøre at skaffe bemanding, eller hvor regn eller blæst umuliggjorde ringmærkning. Årets sidste ringmærkningsdag blev 4. november. I alt blev nettene åbnet på 87 dage, hvilket er ny rekord. Også antallet af benyttede net var i år større end normalt, og i perioder var op til 17 net (168 netmeter) i brug samtidig. Det samlede antal netmetertimer (et 12 m langt net, der er åbent i 5 timer giver 60 netmetertimer) i løbet af efteråret blev på 62.600, hvilket er langt mere end normalt (og godt og vel det dobbelte af antallet af netmetertimer i 2005).

Seks personer deltog i ringmærkningen på stationen i løbet af efteråret: Ole Tønder, Hans Rytter, Jan Holm Jensen, Jacob Sterup, Erhardt Ecklon og Børge Rasmussen.

Fangsttallene

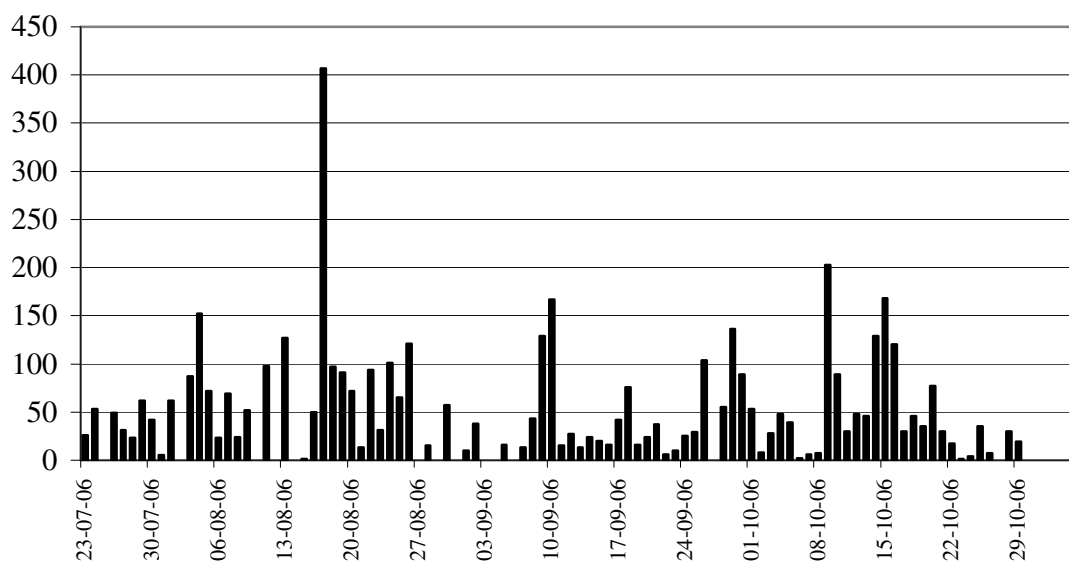
I alt blev der mærket 4.843 fugle på Keldsnor Fuglestation i 2006, hvilket er ny rekord og næsten 400 mere end den gamle sæsonrekord på 4.468 i 2000. De 4.761 blev mærket i forbindelse med den sædvanlige fangst med spejlnet i Gulstav-området, mens de resterende 82 drejede sig om ungemærkning, størsteparten Landsvaler på de lokale gårde. Rekorden lader primært til at være et resultat af de mange dage med ringmærkning og det høje antal net, der var i brug. I 2006 blev der i snit mærket 55,7 fugle pr. ringmærkningsdag, hvilket er pænt og på niveau med tidligere, gode år. Antallet af netmetertimer var dog så meget højere i 2006, at man kunne have forventet, at dette ville resultere i flere fugle pr. dag. Fangsten var klart bedst i august, hvor dagssnittet lå på over 80 fugle pr. dag. I september og oktober var dagssnittet under 50 fugle om dagen, hvilket formentlig har flere

De fem største ringmærkningsdage i efteråret 2006.

Dato	Total	Hyppigste arter	
17. august	407	Kærsanger	82
		Gulbug	68
		Tornsanger	55
		Løvsanger	52
		Rørsanger	45
		Havesanger	42
9. oktober	203	Gransanger	103
		Rødhals	35
		Grønsisken	16
15. oktober	168	Fuglekonge	49
		Gærdesmutte	44
		Rødhals	30
		Gransanger	25
10. september	167	Munk	27
		Digesvale	25
		Gransanger	25
4. august	152	Gulbug	23
		Rørsanger	22
		Kærsanger	21
		Gærdesanger	20

årsager. For det første var der mange dage og perioder med dårligt træk- og fangstvejr, for det andet virkede det som om, at mange af de tidligt trækkende arter stort set havde forladt landet inden 1. september. Endvidere var der ikke mange Fuglekonger og Blåmejser i år – arter, der ellers alene kan redde en halvdårlig oktober. Også andre steder, eksempelvis på Falsterbo, blev der meldt om lave tal for disse to arter.

Det blev i løbet af efteråret til 13 dage med over 100 fugle. Klart bedste dag var 17. august med 407 fugle. Dette er stationens næstbedste mærkningsdag nogensinde (kun overgået af 824 fugle d. 18/10-2001). Dagen udmærkede sig ved usædvanligt store tal for en lang række arter – dagstotalen for den hyppigste art, 82 Kærsangere, er formentlig ikke tidligere overgået noget sted her i landet. Også 68 Gulbuge på en dag er helt usædvanligt.

Antal mærkede fugle pr. dag på Keldsnor Fuglestation, efteråret 2006 (23/7-4/11).

Der blev i alt mærket 55 forskellige arter i løbet af efteråret. Gransanger blev årets almindeligste art med 640 mærkninger, og i alt 14 arter nåede trecifrede fangsttal.

Ud af de 20 arter, der gennem årene er fanget flest af, blev det nye sæsonrekorder for hele 9 arter. Mest imponerende var totalerne for Gransanger (640, næsthøjeste sæsontotal nogensinde for en enkelt art), Munk (349, mere end en fordobling af den kun ét år gamle rekord), Gulbug (194) og Havesanger (197, den gamle rekord var på 84!). For enkelte arter må sæsontotalerne (set i forhold til den gode dækning) betragtes som skuffende. Dette gælder f.eks. Løvsanger (351), Fuglekonge (216) og Rødstjert (39).

Udvalgte arter, der alle satte ny sæsonrekord i 2006.

	Total 2006	Gammel rekord
Spurvehøg	10	6 (1995)
Gærdesmutte	274	204 (2005)
Jernspurv	243	162 (1995)
Sangdrossel	45	35 (2005)
Græshoppesanger	7	6 (1998)
Kærsanger	337	296 (2000)
Gulbug	194	118 (1995)
Havesanger	197	84 (1998)
Munk	349	156 (2005)
Gransanger	640	489 (1995)
Grå Fluesnapper	8	7 (1994)
Broget Fluesnapper	25	23 (1994)
Rørspurv	112	82 (1995)
Sæsontotal	4843	4468 (2000)

De ti hyppigste arter i 2006.

	Total 2006	Sæsonmiddel 1994-2005
Gransanger	640	195
Tornsanger	411	212
Rørsanger	408	260
Løvsanger	351	354
Munk	349	88
Kærsanger	337	139
Rødhals	334	176
Gærdesmutte	275	83
Jernspurv	243	70
Fuglekonge	216	174

Græshoppesanger var en af de mange arter, der satte ny sæsonrekord. Her en ungfugl fra 13. august. Foto: Jacob Sterup.

Usædvanlige arter

Efter at det ikke siden 2003 er blevet til nye ringmærkningsarter for Keldsnor Fuglestation, var det overraskende med hele tre nye i 2006: Mudderklire 7. august, Drosselrørsanger 25. august og Bysvaler (2 eks.) 10. september. Drosselrørsangeren var den suverænt sjældneste art i nettene i 2006 og en længe ventet ny art på fangstlisten. Andre usædvanlige fangster var stationens anden Grønbenede Rørhøne (28/9) og tredje Tårnfalk (14/10), Skovhornugle (10/9) og Rødtoppede Fuglekonge (25/10). Herudover blev der bl.a. mærket 4 Vendehalse, 7 Græshoppesangere, 7 Skovsangere, 7 Skægmejser og 8 Pungmejser. Især antallet af Skovsangere og Pungmejser er helt usædvanligt – de 12 foregående år er der i alt kun mærket hhv. 8 og 7 af disse to arter.

Drosselrørsanger (1k), 25. august. Sæsonens sjældneste fugl og længe ventet ny ringmærkningsart for fuglestationen. Foto: Ole Tønder.

Mudderklire (1k), 7. august. Ny ringmærkningsart for fuglestationen. Foto: Hans Rytter.

Tårnfalk (1k), 14. oktober. Foto: Ole Tønder.

Husrødstjert (1k), 3. august. Foto: Jan Holm Jensen.

Aflæsninger og genmeldinger

Der blev aflæst to fugle med fremmede ringe i løbet af efteråret: En Gærdesanger med dansk ring 17/8 og en Rørsanger med fransk ring 21/8. Gærdesangeren var mærket som 1k 22/7-2006 ved Moseby, Pandrup, Nordjylland, mens der ikke er modtaget data vedr. den fransk-mærkede Rørsanger. Der er heller ikke kommet data endnu på to fugle, der blev aflæst i efteråret 2005 – en Gransanger med norsk ring og en Jernspurv med svensk ring.

I alt 16 lokale fugle blev aflæst i løbet af efteråret. Disse var fordelt på 8 arter, heraf 4 Rørsangere og 4 Jernspurve samt Solsort (1), Kærsanger (1), Tornsanger (1), Blåmejse (2), Gulspurv (1) og Rørspurv (2). En meget interessant aflæsning blev gjort 26/7, hvor der blev aflæst en Rørsanger, der var mærket 6/8-99. Fuglen var en gammel fugl på mærkningstidspunktet og var altså mindst 8 år

gammel, da den blev aflæst. Dette er den hidtil ældste fugl, vi har kendskab til på baggrund af vore mærkninger. Den skal dog klare sig nogle år endnu, hvis den skal overgå den ældste kendte, danske Rørsanger, der blev mindst 12 år gammel. En anden af årets aflæste Rørsangere var 4 år gammel, mens de øvrige aflæsninger drejede sig om fugle mærket i 2003 (1), 2004 (3) og 2005 (10).

I løbet af det sidste års tid har vi modtaget 8 genmeldinger af stationens fugle. Mest interessant er en aflæsning af en Rørspurv i januar i Nordspanien. Dette er vores første genmelding af en Rørspurv fra vintermånederne (og første genfund syd for Belgien). To genfund af Løvsangere fra Danmark kunne tyde på, at det primært er danske Løvsangere, der trækker over Langeland om efteråret. Løvsangere fra Sydlangeland er endnu aldrig genfundet i Sverige, mens der nu er fire danske genfund.

De seneste genfund af fugle, der er mærket på Keldsnor Fuglestation.

Art	Mærket	Genfundsdato og -sted	Afstand
Rødhals	8/9-04	7/10-05 Budel/Dorplein, Limburg, Holland (aflæst)	517 km SV
Sangdrossel	2/10-05	25/10-05 Castelnau-d'Auzan, Gers, Frankrig (skudt!)	1423 km SV
Rørsanger	1/9-03	10/9-06 Heuseux, Liège, Belgien (aflæst)	564 km SV
Rørsanger	20/8-05	4/9-05 St-Seurin-d'Uzet, Charente-Maritime, Frankrig (aflæst)	1311 km SV
Rørsanger	27/8-05	5/9-05 Oorderen, Antwerpen, Belgien (aflæst)	573 km SV
Løvsanger	30/8-00	30/5-03 Erantisvej, Odense (rudedræbt)	75 km NNV
Løvsanger	10/8-04	26/4+11/5-05 Sønderhå Plantage, Thy, Jylland (aflæst)	277 km NNV
Rørspurv	28/9-02	5/1-04 Pina de Ebro, Zaragoza, Spanien (aflæst)	1684 km SSV

En stor tak skal rettes til Skov- og Naturstyrelsen / Fyns Statsskovdistrikt for tilladelse til ringmærkning på deres arealer på Sydlangeland.

Måned- og sæsontotaler for samtlige arter, der blev mærket på Sydlangeland i 2006.

	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Unger	Total
Spurvehøg (<i>Accipiter nisus</i>)			5	5			10
Tårnfalk (<i>Falco tinnunculus</i>)				1			1
Grønbenet Rørhøne (<i>Gallinula chloropus</i>)			1				1
Strandskade (<i>Haematopus ostralegus</i>)						2	2
Mudderklire (<i>Actitis hypoleucos</i>)		1					1
Skovhornugle (<i>Asio otus</i>)			1				1
Vendehals (<i>Jynx torquilla</i>)		4					4
Digesvale (<i>Riparia riparia</i>)			25				25
Landsvale (<i>Hirunda rustica</i>)			9			74	83
Bysvale (<i>Delichon urbica</i>)			2				2
Skovpiber (<i>Anthus trivialis</i>)		6	3				9
Gul Vipstjert (<i>Motacilla flava</i>)			1				1
Gærdesmutte (<i>Troglodytes troglodytes</i>)		2	11	262			275
Jernspurv (<i>Prunella modularis</i>)	9	17	126	90	1		243
Rødhals (<i>Erithacus rubecula</i>)	1		118	211	4		334
Nattergal (<i>Luscinia luscinia</i>)		7					7
Husrødstjert (<i>Phoenicurus ochruros</i>)		1					1
Rødstjert (<i>Phoenicurus phoenicurus</i>)		14	24	1			39
Bynkefugl (<i>Saxicola rubetra</i>)		2	1				3
Solsort (<i>Turdus merula</i>)	3	7	1	12	3		26
Sangdrossel (<i>Turdus philomelos</i>)	3	3	10	29			45
Vindrossel (<i>Turdus iliacus</i>)				1			1
Græshoppesanger (<i>Locustella naevia</i>)		6	1				7
Sivsanger (<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>)	1	30	6				37
Kærsanger (<i>Acrocephalus palustris</i>)	51	282	4				337
Rørsanger (<i>Acrocephalus scirpaceus</i>)	41	259	97	11			408
Drosselrørsanger (<i>Acrocephalus arundinaceus</i>)		1					1
Gulbug (<i>Hippolais icterina</i>)	10	176	8				194
Gærdesanger (<i>Sylvia curruca</i>)	14	155	30	1			200
Tornsanger (<i>Sylvia communis</i>)	63	318	30				411
Havesanger (<i>Sylvia borin</i>)		143	53	1			197
Munk (<i>Sylvia atricapilla</i>)	8	114	164	63			349
Skovsanger (<i>Phylloscopus sibilatrix</i>)		7					7
Gransanger (<i>Phylloscopus collybita</i>)		16	294	330			640
Løvsanger (<i>Phylloscopus trochilus</i>)	11	254	84	2			351
Fuglekonge (<i>Regulus regulus</i>)				216			216
Rødt. Fuglekonge (<i>Regulus ignicapillus</i>)				1			1
Grå Fluesnapper (<i>Muscicapa striata</i>)		2	6				8
Broget Fluesnapper (<i>Ficedula hypoleuca</i>)		24	1				25
Skægmejse (<i>Panurus biarmicus</i>)	1	2	3	1			7
Halemejse (<i>Aegithalos caudatus</i>)		5	1	2	10		18
Sumpmejse (<i>Parus palustris</i>)	1			1			2
Blåmejse (<i>Parus caeruleus</i>)	1	33	22	17	4		77
Musvit (<i>Parus major</i>)	5	16	7	15	1		44
Træløber (<i>Certhia familiaris</i>)		1					1
Pungmejse (<i>Remiz pendulinus</i>)		1	3	4			8
Rødrygget Tornskade (<i>Lanius collurio</i>)	2	8	1				11
Skovspurv (<i>Passer montanus</i>)						6	6
Bogfinke (<i>Fringilla coelebs</i>)		2	4	11	1		18
Grønirisk (<i>Carduelis chloris</i>)		3	1	3			7
Stillits (<i>Carduelis carduelis</i>)				1			1
Grønsisken (<i>Carduelis spinus</i>)				16			16
Dømpap (<i>Pyrrhula pyrrhula</i>)		1		1			2
Gulspurv (<i>Emberiza citrinella</i>)	2	5	2	1			10
Rørspurv (<i>Emberiza schoeniclus</i>)	13	34	20	45			112
Total	240	1962	1180	1355	24	82	4843
Mærkningsdage	8	24	26	28	1		87
Fugle pr. dag	30,0	81,8	45,4	48,4	24,0		55,7
Netmetertimer (NMT)	7110	22725	16847	15392	558		62632
Fugle pr. NMT	0,034	0,086	0,070	0,088	0,043		0,077